

Datum van inontvangstneming : 18/03/2025

Zaak T-133/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

4 februari 2025

Verwijzende rechter:

Landgericht Düsseldorf (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

22 januari 2025

Verzoekster of andere aanduiding:

Condor Flugdienst GmbH

Verweerster:

Flightright GmbH

[OMISSIS]

Landgericht Düsseldorf

(rechter in tweede aanleg Düsseldorf)

Beslissing

In de zaak

Condor Flugdienst GmbH, [OMISSIS] Kelsterbach,

verweerster en verzoekster in hoger beroep,

[OMISSIS]

tegen

Flightright GmbH, [OMISSIS] Berlin,

verzoekster en verweerster in hoger beroep,

[OMISSIS]

heeft de tweeëntwintigste civiele kamer van het Landgericht Düsseldorf

op 22 januari 2025

[OMISSIS]

besloten:

De behandeling van de procedure wordt geschorst.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt overeenkomstig artikel 267, eerste alinea, onder b), en derde alinea, VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag ter uitlegging van het Unierecht:

Geldt het recht op compensatie bij een vertraging bij aankomst van meer dan drie uur ook wanneer de passagier, die zich op het geplande tijdstip van vertrek tijdig heeft gemeld bij de incheckbalie, na kennis te hebben genomen van de aanzienlijke vertraging niet meer deelneemt aan de vlucht, bijvoorbeeld omdat de vlucht het doel van de reis niet langer kan dienen?

Motivering:

I.

Verzoekster vordert van verweerster compensatie krachtens verordening (EG) nr. 261/2004 (hierna: „passagiersrechtenverordening”) op grond van een gecedeerd recht van een passagier.

De cedent beschikte over een bevestigde boeking voor vlucht DE1517 van verweerster op 22 mei 2023 van Palma de Mallorca naar Düsseldorf, die volgens de planning om 19:55 uur plaatselijke tijd in Palma de Mallorca diende te vertrekken en om 22:15 uur plaatselijke tijd in Düsseldorf diende te landen.

De cedent was op de luchthaven aanwezig om deel te nemen aan de vlucht, waar zij per sms is geïnformeerd dat de vlucht niet volgens de planning zou worden uitgevoerd. In feite werd de litigieuze vlucht pas de volgende dag, op 23 mei 2023 tussen 19:55 uur en 22:15 uur plaatselijke tijd uitgevoerd en heeft cedent niet aan deze vlucht deelgenomen. De afstand tussen Palma de Mallorca en Düsseldorf bedraagt 1.340,00 kilometer.

De passagier heeft mogelijke rechten op compensatie in verband met de vertraging van de vlucht aan verzoekster gecedeerd. Laatstgenoemde heeft tevergeefs van verweerster betaling geëist met een termijn tot 9 juni 2023.

Het Amtsgericht (rechter in eerste aanleg) heeft verweerster op 21 februari 2024 veroordeeld tot betaling aan verzoekster van 250,00 EUR plus rente ter hoogte van vijf procentpunten boven de basisrente vanaf 10 juni 2023.

[OMISSIS]

In hoger beroep vordert verweester dat het vonnis van het Amtsgericht Düsseldorf van 21 februari 2024 [OMISSIS] wordt gewijzigd en het beroep wordt afgewezen.

Verzoekster verdedigt het vonnis in eerste aanleg.

II.

Het slagen van het hoger beroep hangt op doorslaggevende wijze af van de in het dictum geformuleerde vraag.

Nader beschouwd:

1.

Verzoekster zou jegens verweester recht kunnen hebben op compensatie ten belope van 250,00 EUR overeenkomstig artikel 5, lid 1, onder c), en artikel 7, lid 1, onder a). van de passagiersrechtenverordening juncto § 398, tweede volzin, BGB (Duits burgerlijk wetboek).

a) Volgens vaste rechtspraak van het Hof hebben passagiers met overeenkomstige toepassing van artikel 5, lid 1, onder c), en artikel 7, lid 1, van de passagiersrechtenverordening recht op compensatie wanneer zij hun geplande eindbestemming bereiken met een vertraging van drie uur of meer (zie arrest van het Hof van 19 november 2009, C-402/07, [REDACTED] Condor, NJW 2010, 43; arrest van het Hof van 23 oktober 2012, C-581/10, [REDACTED] Lufthansa, NJW 2013, 671; arrest van het BGH (Bundesgerichtshof) van 18 februari 2010 – Xa ZR 95/06, NJW 2010, 2281; arrest van het BGH van 7 mei 2013 – X ZR 127/11, NJW-RR 2013, 1065; arrest van het BGH van 12 juni 2014 – X ZR 121/13, NJW 2014, 3303, 3304, punt 9).

b) In casu lijkt geen sprake te zijn van een annulering, maar van een langdurige vertraging van de vlucht.

Het Hof heeft om een annulering te onderscheiden van een (langdurige) vertraging bij aankomst geoordeeld dat een vlucht is „vertraagd” in de zin van artikel 6 van de passagiersrechtenverordening indien zij volgens de oorspronkelijke planning wordt uitgevoerd en (alleen) de daadwerkelijke vertrektijd later valt dan de geplande vertrektijd (zie arrest van het Hof van 19 november 2009, C-402/07 en C-432/07, punt 32; BeckOGK Fluggastrechte-VO/Steinrötter/Bohlsen, stand: 1 december 2024, artikel 2, punt 100 e.v.; Staudinger/Keiler/Staudinger, Fluggastrechte-VO, tweede editie 2025, artikel 2, punt 52).

Volgens artikel 2, onder l), van de passagiersrechtenverordening wordt bij de annulering van een vlucht, anders dan bij de vertraging ervan, een oorspronkelijk geplande vlucht niet uitgevoerd. Geannuleerde en vertraagde vluchten vormen dus

twee duidelijk onderscheiden categorieën. Tegen deze achtergrond kan uit de passagiersrechtenverordening niet worden afgeleid dat een vertraagde vlucht als een „geannuleerde vlucht” kan worden gekwalificeerd op de loutere grond dat de vertraging enige tijd of zelfs lang heeft geduurd (zie arrest Hof van 19 november 2009, C-402/07 en C-432/07, punt 33). Bijgevolg kan een vertraagde vlucht ongeacht de duur van de vertraging, ook al is deze lang, niet als geannuleerd worden beschouwd wanneer uiteindelijk wordt vertrokken overeenkomstig de oorspronkelijk vastgestelde planning (zie arrest Hof van 19 november 2009, C-402/07 en C-432/07, punt 34). Aldus kan in beginsel worden geconcludeerd dat er alleen sprake is van een annulering wanneer de oorspronkelijk geplande en vertraagde vlucht wordt vervangen door een andere vlucht, dat wil zeggen wanneer de planning van de oorspronkelijke vlucht wordt opgegeven en de passagiers van deze vlucht zich aansluiten bij de passagiers van een vlucht die eveneens is gepland, los van de vlucht die de aldus overgeboekte passagiers hebben geboekt (zie arrest Hof van 19 november 2009, C-402/07 en C-432/07, punt 36). Daarentegen kan op basis van de melding van een „vertraging” of een „annulering” op het vertrekbord van de luchthaven of door het personeel van de luchtvaartmaatschappij in beginsel niet worden geconcludeerd dat er sprake is van een vertraging of een annulering van een vlucht. Het feit dat de passagiers hun bagage terugnemen of nieuwe instapkaarten krijgen, is in beginsel evenmin bepalend. Deze omstandigheden houden immers geen verband met de objectieve kenmerken van de vlucht als zodanig. Zij kunnen te wijten zijn aan een onjuiste kwalificatie of aan factoren die eigen zijn aan de betrokken luchthaven of zij kunnen noodzakelijkerwijs voortvloeien uit de wachttijd en de noodzaak voor de betrokken passagiers om in een hotel te overnachten (zie arrest Hof van 19 november 2009, C-402/07 en C-432/07, punt 37). Het is in beginsel evenmin bepalend dat de groep reizigers die oorspronkelijk hebben geboekt, grotendeels dezelfde samenstelling heeft als die van de later vervoerde groep. Naarmate de vertraging ten opzichte van de oorspronkelijk geplande vertrektijd groter wordt, kan het aantal reizigers van de eerste groep immers verminderen, omdat aan bepaalde reizigers een andere vlucht wordt aangeboden en andere reizigers om persoonlijke redenen ervan afzien de vertraagde vlucht te nemen. Omgekeerd verzet niets zich ertegen dat de luchtvaartmaatschappij vóór het opstijgen van het vliegtuig waarvan de vlucht vertraagd is, extra passagiers toelaat naarmate plaatsen vrijkomen op de oorspronkelijk geplande vlucht (zie arrest Hof van 19 november 2009, C-402/07 en C-432/07, punt 38).

Ter aanvulling daarop wordt in de uitleggingsgegevens met betrekking tot de passagiersrechtenverordening van de Europese Commissie van 15 juni 2016 (mededeling com 2016/C 214/04) onder punt 3.2.2. betreffende een gewijzigd vluchtnummer gesteld:

„Onverminderd punt 3.3.1 hieronder en teneinde te voorkomen dat luchtvaartmaatschappijen een vlucht blijvend als ‚vertraagd’ afficheren in plaats van ‚geannuleerd’, werd het nuttig geacht de aandacht te vestigen op het onderscheid tussen ‚annulering’ en ‚vertraging’. Hoewel een vlucht in de praktijk meestal als geannuleerd wordt beschouwd als het vluchtnummer verandert, is dit

niet altijd een doorslaggevend criterium. Een vlucht kan immers zoveel vertraging oplopen dat hij een dag later dan gepland vertrekt en kan daarom een gewijzigd vluchtnummer krijgen (bv. XX 1234a in plaats van XX 1234) om een onderscheid te maken met de vlucht met hetzelfde nummer op die dag. In dat geval kan die vlucht nog steeds als een vertraagde vlucht worden beschouwd, en niet als een annulering. Dit moet geval tot geval worden beoordeeld.”

Al met al moet de aangezochte rechter derhalve telkens per geval aan de hand van de afzonderlijke omstandigheden nagaan of er in het geval van een wijziging van de vertrektijd van een geplande vlucht sprake is van een annulering of een vertraging. Daarbij zijn volgens de rechtspraak van het Hof door de passagiers zelf gehanteerde criteria zoals de vertraging als zodanig, de samenstelling van de groep passagiers en de bijzonderheden bij de check-in slechts van ondergeschikt belang en [moet] veeleer sprake zijn van een herziening van het vliegplan van de vlucht.

Op basis van deze beginselen zou in casu in dit stadium derhalve kunnen worden uitgegaan van een langdurige vertraging. De vlucht is weliswaar met een ander vluchtnummer uitgevoerd (DE1517A), maar dat kwam door het feit dat op de volgende dag al een vlucht met vluchtnummer DE1517 was gepland. Het vliegtuig en de bemanning zijn echter niet gewijzigd.

c) Aan een recht op compensatie zou echter in de weg kunnen staan dat de cedent niet heeft deelgenomen aan deze verplaatste vlucht.

aa) De vraag of er ook sprake is van een recht op compensatie bij een vertraging bij aankomst van meer dan drie uur wanneer de passagier, na op de hoogte te zijn gebracht van de langdurige vertraging, niet meer deelneemt aan de vlucht, bijvoorbeeld omdat de vlucht het doel van de reis niet langer kan dienen, is omstrede.

Eén standpunt is dat het recht op compensatie dan niet zou kunnen komen te vervallen aangezien de betrokken passagier weliswaar, anders dan de met vertraging vervoerde passagier, geen wachttijd op de luchthaven hoeft te „ondergaan”, maar van de te compenseren ongemakken van de vertraging (nutteloze wachttijd, verlenging van de reistijd) bij beide passagiers in dezelfde mate sprake is. Voor de passagier die niet meer deelneemt aan de geboekte vlucht is het nadeel vergelijkbaar met het nadeel als gevolg van een annulering van de vlucht (zie BeckOK Fluggastrechte-VO/Hopperdietzel, tweeëndertigste editie, stand: 1 oktober 2024, Fluggastrechte-VO, artikel 6, punten 49-50a).

De Vilniaus apygardos teismas (rechter in eerste aanleg Vilnius, Litouwen) heeft het Hof op 27 november 2023 de prejudiciële vraag voorgelegd of een passagier die heeft geweigerd aan boord te gaan van een vlucht met een vertraging van ten minste vijf uur en die voor hem geen zin meer had, recht heeft op compensatie. Voor het geval dat het Hof de vraag bevestigend zou beantwoorden, heeft de verwijzende rechter ook gevraagd aan welke voorwaarden zou moeten worden

voldaan opdat een dergelijke passagier recht op compensatie heeft of dat een dergelijke passagier ongeacht de reden van zijn weigering om aan boord te gaan van een vlucht met een vertraging van ten minste vijf uur, recht heeft op compensatie. De procedure is bij het Hof als zaak C-716/23, Skycop/Ryanair, gevoerd maar inmiddels zonder beslissing in de zaak doorgehaald in het register. Datzelfde geldt voor zaak C-648/19, die betrekking had op een soortgelijke problematiek.

bb) Voor zover verweerster stelt dat een prejudiciële verwijzing naar het Hof niet nodig is met het oog op zijn oordeel van 25 januari 2024 (C-474/22) in de zaak Laudamotion GmbH/flightright GmbH, zou dit alleen juist zijn indien de cedent [...] zich niet tijdig had gemeld bij de incheckbalie op de luchthaven. In het onderhavige geval heeft de cedent zich echter, anders dan in het geding waarover het Hof zich in zaak C-474/22 heeft gebogen, wel tijdig gemeld bij de incheckbalie op de luchthaven, maar is niet meer aan boord gegaan van de vlucht die was uitgesteld naar de volgende morgen om 21:30 uur plaatselijke tijd.

Ook aan het arrest van het Hof van 25 januari 2024, C-54/23, waarin de passagier zich tijdig had gemeld bij de incheckbalie, lag een andere situatie ten grondslag. In dat geval boekte de reiziger, na op de hoogte te zijn gesteld van de langdurige vertraging bij aankomst, een vervangende vlucht die hem in staat stelde om zijn plaats van bestemming met minder dan drie uur vertraging te bereiken.

4. Met betrekking tot een bevrijding van de aansprakelijkheid volgens artikel 5, lid 3, van de passagiersrechtenverordening is niets aangevoerd of gebleken.

III.

[OMISSIS]